Algemene beschouwingen
Programmabegroting 2024

Beste college, gemeenteraad, ambtenaren en inwoners van Maasgouw.

1. Intro

Beste voorzitter, hier staan wij dan, u en ik. Allebei voor de eerste keer. U als Burgemeester en ik als fractievoorzitter van VVD Maasgouw. Ik had me deze start anders voorgesteld dat moge duidelijk zijn. Maar helaas besliste de andere twee coalitiepartners anders. Na de turbulente periode waar we uitkomen en het vertrek van onze gewaarde wethouder kijken we dan ook graag vooruit om de plannen uit het coalitieakkoord te realiseren. Weliswaar vanuit de oppositiebanken maar we gaan ervoor. We hebben ons vorig jaar gecommitteerd aan het coalitieakkoord dat we blijven ondersteunen en nieuw beleid zullen we kritisch beoordelen en volgen. We waren geen ja-knikkers en zullen dat ook niet worden. We willen er zijn voor de inwoners, ondernemers en verenigingen van onze mooie gemeente.

Voor ons ligt de programmabegroting 2024. Met een doorkijk tot 2027. In de themabijeenkomst van maart jl. gaf onze fractie al aan dat de ravijnjaren nog wel eens zouden kunnen meevallen. Onze mindset was, en is, dat de besparingsopgave zal meevallen. Als we te krampachtig zijn, staan we stil. En we weten allemaal stilstand is achteruitgang. Als we nu kijken, na de septembercirculaire en ook na de 2de prorap 2023, vragen wij ons af als het college dit op voorhand had geweten, er een andere begroting op tafel had gelegen. Maar goed, we kunnen allemaal niet in de glazen bol kijken, gelukkig maar.

2. Sociaal Domein

Ondanks dat de gemeente haar huishoudboekje op orde heeft, blijven er wel nog veel financiële onzekerheden bij onze inwoners. De geopolitieke onrust met de voortdurende oorlog in Oekraïne, de nieuwe oorlog tussen Israël en Hamas, de energieprijzen, de gestegen kosten van levensonderhoud en de hoge inflatie hebben wereldwijd enorme gevolgen die ook de financiële zekerheid van onze inwoners aantast. Ondanks dat de plannen uit de miljoenennota van het kabinet moeten leiden tot koopkrachtverbetering zijn er nog veel onzekerheden voor 2024. We zijn dan ook blij dat in 2024 gestart wordt met het Stichting Urgente Noden (kortweg SUN) noodhulpbureau.
Ook hulpverlening aan onze ondernemers blijft een thema. Velen verkeren in zwaar weer na de coronajaren en de uitgestelde betalingen. Als VVD vinden we het belangrijk dat onze gemeente hier op blijft inzetten en ondersteuning blijft bieden.

Laten we nu eens stilstaan bij de heroverweging van het bestaande beleid met betrekking tot de besparingen op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (kortweg WMO). Na zorgvuldige overweging is de VVD-fractie van mening dat deze besparingsmaatregel gebaseerd is op aannames en schattingen, en dat het onduidelijk is of deze besparingen realistisch zullen zijn. Ook de nadere onderbouwing naar aanleiding van de toezegging stemt ons nog niet tevreden. Er zijn realistische cijfers nodig om de voorgestelde besparing te kunnen doorvoeren. Om deze reden dienen wij een amendement in, waarin we voorstellen om de geplande besparingen voor de jaren 2026 en 2027 te schrappen. Wij zijn van mening dat we verantwoordelijkheid moeten nemen voor onze beslissingen en ervoor moeten zorgen dat deze gebaseerd zijn op realistische cijfers. Omdat we geloven dat het in het belang is van onze inwoners om een weloverwogen en zorgvuldige benadering te hanteren als het gaat om de financiering van de WMO. Laten we samen streven naar beleid dat de beste resultaten oplevert voor de mensen die het het meest nodig hebben. Dit amendement wordt mede ingediend door NLM en D66.

Gezonde ontwikkeling doe je samen. Dat is de titel van onze motie inzake de jeugdzorg. Vorige week stond nog een artikel bij 1Limburg hierover. Binnen Maasgouw heeft ca. 1 op de 10 jongeren jeugdzorg. Sterker nog in onze gemeente stijgt de jeugdzorg het laatste halfjaar het hardst van 9,4% naar 10,4%. Absolute getallen van 435 naar 480 jongeren een stijging van 45. Daarom vragen we om te onderzoeken welke innovatieve initiatieven ingezet kunnen worden om bijv. de wachtlijsten te verkorten, of we kunnen samenwerken met andere gemeenten om de stakeholders samen te laten werken om kinderen gezond te laten ontwikkelen, en programma's starten voor inzet en ondersteuning ouders en leerkrachten die zo belangrijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen. Deze motie wordt mede ingediend door NLM en D66.

Verder zijn we mede-indiener van de motie van NLM inzake een verhoogde waarderingssubsidie aan de voedselbank Midden-Limburg. Deze sympathieke motie zorgt ervoor dat de voedselbank bepaalde producten waar een tekort aan is kan bijkopen en we zo niemand in de kou laten staan. NLM zal neem ik aan een verdere toelichting geven.

3. OZB

Onze fractie is altijd terughoudend geweest in het verhogen van de OZB belasting. Vandaar dat we ook nu komen met een amendement inzake het OZB tarief. In de begrotingsvergadering 2023 heeft de raad de OZB tariefsverhoging voor 2023 bepaald op 0%. En dit besluit willen we respecteren. Houd het toenmalige amendement in stand. De inwoners en bedrijven moeten echter ook snappen dat er van alles gebeurt in onze gemeente voor het welzijn van hun. Vandaar dat we voor 2024 een 1% trendmatige verhoging en 1% aanvullend op zijn plaatsvinden. Ook wetende dat alles wat je meer binnenhaalt met de OZB je minder krijgt vanuit Den Haag. Dit amendement wordt mede ingediend door D66.

4. Leefomgeving

Het is een bekend gegeven dat Nederlanders soms minder tevreden zijn met hun directe leefomgeving. Ook binnen onze gemeente horen we wel eens geluiden in die richting. Als het nu gaat om de toeristen of het gemeenschapshuis in Thorn, de ontwikkeling van de Clauscentrale en over Linne nog maar te zwijgen. Met grote belangstelling kijkt onze fractie uit naar de raadsvergadering van december aanstaande en welke kant we opgaan met het gemeenschapshuis in Thorn. Eveneens met grote belangstelling kijken we als fractie uit naar de richting welke in kwartaal 1-2024 gegeven wordt aan de Clauscentrale. Het zijn grote plannen met minimale impact tot ingrijpende veranderingen voor de kern Brachterbeek. 1 Voordeel in alle opties komt er een ontsluiting van de Clauscentrale. Komt er dan eindelijk, na jaren, een oplossing voor de Voortstraat?

Bij leefomgeving is burgerparticipatie van groot belang. Het betrekken van onze inwoners, die meehelpen en meepraten. De VVD fractie vindt dit heel belangrijk sterker nog het coalitieakkoord heeft de titel “Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw”. Het sleutelwoord is Samen! Neem de inwoners dan ook serieus en luister naar ze. We horen te vaak dat de gemeente te ver afstaat van haar inwoners. Betrek onze inwoners tijdig in impactvolle besluitvormingen om zo een breder draagvlak te creëren. Hierom zijn we dan ook mede-indiener van het amendement van LVM inzake burgerparticipatie wijkbeheer en vergroening voortuinen. Het project dat gestart is in Maasbracht is nog niet af. De andere kernen moeten er ook van kunnen profiteren. En in het kader van klimaat is dit ook uitermate belangrijk voor de leefomgeving. LVM zal neem ik aan een verdere toelichting geven.

Inzoomend op de leefomgeving in Linne. Wat is de visie op de teruglopende faciliteiten in Linne, terwijl de kern groeit. Hoe wil het college dit aanpakken. Waar kan Sinterklaas, de harmonie, het koor, carnaval en andere activiteiten die van belang zijn voor de binding in een dorp terecht. Uiteraard geldt dit ook voor de andere kernen zoals Thorn en Stevensweert. Geld is vrijgemaakt maar nu dan ook doorpakken in 2024.

Specifiek voor Linne komt de VVD fractie met een motie voor de aanleg van een skatebaan. Dit verzoek, vanuit Linne, dateert al uit 2017. Een potentieel van 60-70 kinderen met een mogelijke groei met de komst van de nieuwbouwwijken. Maar niet onbelangrijk het succes op andere locaties zouden we moeten uitrollen over andere kernen, indien daar behoefte aan is. Althans dat was het devies tijdens de behandeling in juli dit jaar van de herinrichting van het sportveld Europlein/Kruisweg. De VVD vindt het belangrijk dat structurele activiteiten voor de jeugd georganiseerd worden of dat nu het voorbeeld van het Cruyff court is of de gedragenheid van de skatebaan in Linne. Deze buiten faciliteiten ziet de VVD graag structureel gerealiseerd. Dit alles in ons achterhoofd hebbende lijkt ons dit een inkoppertje voor het college zodat de kinderen van Linne komende zomer met hun steps en skateborden

lekker kunnen zoeven over de nieuwe baan. Deze motie wordt mede ingediend door LVM, NLM en D66.

5. Algemeen bestuur

Ik wil graag het belang van de 17 doelen van de Global Goals benadrukken. Deze doelen bieden oplossingen voor de grootste maatschappelijke problemen van onze tijd. En dat willen we aan de ene kant vanaf 2024 een behoudend karakter geven en aan de andere kant blijven inzetten op duurzaam beleid. Wij zijn nieuwsgierig naar de strategie van het college om deze uitdagingen aan te gaan, en vragen dan ook met onze motie global goals om per global goal de accenten aan te geven waar al aan gewerkt wordt, welke zaken de komende periode nog extra aandacht nodig hebben en wat daarvoor de aanpak wordt. Hiervan gelijktijdig met de ProRap bijv. een infographic op te stellen ter informatie naar de raad en deze te publiceren op de website en in 't Waekblad voor inwoners. Deze motie wordt mede ingediend door D66.

Verder zijn we mede-indiener van de motie van D66 inzake het boeien en binden van medewerkers. Deze medewerkers zorgen dat alle radertjes in de motor blijven draaien. Daarom is het ook zo van belang om ze te bieden waar behoefte aan is om hun loopbaan zo optimaal mogelijk te laten verlopen en te behouden voor onze gemeente. D66 zal neem ik aan een verdere toelichting geven.

6. Toerisme

Toerisme is een belangrijke tak van sport binnen onze gemeente met aanzienlijke potentie, maar de vraag is of we deze potentie wel volledig benutten. We hebben veel te bieden maak daar gebruik van. Ontwikkel een branding strategie en bouw hierom heen beleid om Maasgouw nog beter op de kaart te zetten en betrek hierbij de toeristische ondernemers. Want dat zijn uiteraard de experts.

Daarnaast zijn verbindingen binnen de regio ook erg belangrijk. Zo wordt er al een tijdje gesproken om een fietspad aan te leggen vanuit Linne, langs de Maas (de zogenaamde Lus van Linne) naar Merum. Het fietspad biedt veel voordelen voor de recreatieve en toeristische fietser. Maar ook onze eigen inwoners kunnen ervan profiteren want fietsen draagt bij aan een positieve gezondheid. Onze buurgemeente Roermond heeft in haar begroting 2024 € 375.000,00 opgenomen voor de realisatie van dit fietspad. Daarom komt de VVD fractie met een motie om een bedrag te reserveren voor de aanleg van het "Maasgouwse"-deel van dit fietspad en de raad voor het zomerreces 2024 te informeren over de voortgang van de aanleg. Deze motie wordt mede ingediend door LVM en D66.

Verder zijn we mede-indiener van de motie van NLM inzake het realiseren van een doorkijkvenster Romeinse villa Brachterbeek. Onze schatten moeten we uitdragen en onder de aandacht brengen zowel bij onze inwoners als toeristen. Alleen zo kunnen we Maasgouw goed op de kaart zetten. NLM zal neem ik aan een verdere toelichting geven.

7. Blik op 2024 en wonen

De VVD fractie kijkt uit naar 2024 en wat dit ons allemaal gaat brengen. Welke stappen gaan we zetten inzake de Clean Energy Hub, het voorterrein Nautische Boulevard, havengebied Maasbracht en de Centrumvisie Heel. Allemaal de erfenis van onze oud-VVD-Wethouder Carla Peters. Carla, die graag de schouders had willen blijven zetten onder deze grote belangrijke ontwikkelingen. Stuk voor stuk onderwerpen die Maasgouw nog sterker op de kaart kunnen zetten. Goed voor onze inwoners en ondernemers.

Ook zijn we benieuwd naar de eerder genoemde ontwikkelrichting van de Clauscentrale, ontwikkeling rondom de vakantieparken en hoe we de woning opgaaf gaan aanpakken. Op deze laatste willen we verder inzoomen. In het coalitieakkoord 2022-2026 staat onder het kopje Wonen en volkshuisvesting en ik citeer: “We onderzoeken daarbij ook de mogelijkheden voor de bouw van woningen op het water”. Nu bijna halverwege de rit is onze fractie benieuwd wat dit onderzoek heeft opgeleverd en wat met de resultaten wordt gedaan. Zowel ondernemers als inwoners geven aan wonen op het water belangrijk te vinden. De botenbouwers met name om internationale werknemers te kunnen huisvesten en inwoners omdat de scheepvaart in het DNA zit. Ze hebben jaren lang gevaren en willen het liefst op of aan het water wonen. Daarbij speelt het wonen op het water ook goed in op veranderend klimaat en de ontwikkeling van het aantal inwoners. Vaste stenen zijn immers moeilijker verplaatsbaar en dijken blijven verhogen is ook niet in alle gevallen de betaalbaarste oplossing. Wonen op het water biedt de mogelijkheid om flexibel met deze grote veranderingen om te gaan. De woningen kunnen omhoog en omlaag gaan met de veranderende waterspiegel en als ons inwoneraantal zou dalen in de toekomst, dan zijn de woningen verplaatsbaar. Een waterrijk gebied vraagt om andere oplossingen voor de toekomst.

8. Slot

Aan het einde van onze algemene beschouwingen wil ik de ambtenaren bedanken voor hun inzet. Maar ook de griffie, college en de raad dank voor de samenwerking. Wij hebben de werkwijze met de kadernota in aanloop naar de begroting 2024 als prettig ervaren.

De gemeente Maasgouw is financieel gezond. Dat biedt kansen om onze gemeente voor inwoners, bedrijven en verenigingen nog beter te maken. Deze kansen moeten we grijpen echter wel binnen de grenzen van wat Maasgouw aankan.